

BALKANLAR VE AVRUPA BİRLİĞİ

Alev KILIÇ

Sovyetler Birliğinin çökmesini takiben Balkanlarda yaşanan rejim ve düzen değişikliği çalkantıları henüz durulmamıştır. Romanya, Bulgaristan ve Arnavutluk ulusal birlikleri ve sınırları zorlanmadan, rejim ve yönetim değişikliği ile komünizm sonrası istikrarı sağlayabilmiştir. Yugoslavya sosyalist federal devleti ise sancuları günümüze uzayan bir parçalanma süreci yaşamıştır. Slovenya, Hırvatistan, Bosna Hersek, Karadağ, Sırbistan, Makedonya ve Kosovanın bağımsızlıklarını kazandığı bu süreçte askeri alanda ABD, siyasi yönlendirmede ise AB düzenleyici bir rol üstlenmiştir. Şubat 2008de bağımsızlığını en son kazanan Kosovanın bugün içinde bulunduğu durum ve hala çözüm bekleyen sorunları Balkanlarda geride bırakılmaya çalışılan tarihi birikimin ve iddiaların her an yeniden ihtilaf kaynağı olarak nüksedebileceği vakiasını da ortaya koymaktadır. Kosovanın sırp nüfusun çoğunluk oluşturduğu kuzey kesimi Kosova yetkililerinin giremediği, fiilen Sırbistan tarafından finanse edilen ve yönetilen bir bölge olmaya devam etmektedir. Avrupa Birliği Dışişleri Bakanları en son 11 Aralık toplantısında aldıkları kararla, tarihi olarak avrupanın yumuşak karnı Balkanlarda istikrarın öneminin bilinci ile, Kosovanın Kosova hükümetinin yönetiminde tek bir idari ve kurumsal yapıda olması gereğini teyid etmiştir. Kosovanın bağımsızlığını tanımayan Sırbistana da aynı toplantıda Sırbistanın Kosova ile ilişkileri normalleştirme adımları atması halinde AB-Sırbistan ortaklık müzakerelerinin ilkbahar aylarında başlayabileceğini vaat etmiştir. ABnin beş üyesinin henüz Kosovanın bağımsızlığını tanımadıkları garipliği AB dışişleri bakanlarının kararının tutarlılığının sorgulanmasına yol açarken, Sırbistan Başbakanı 11 Ocakta hükümetinin kuzey Kosova ile ilgili bir karar aldığını resmen açıklamıştır. ABnin aracılık yapacak şekilde, taraflar arasında Brükselde 17 Ocakta öngördüğü görüşmeler öncesi alınan bu karar, kuzeyin askerden arındırılmış, kendi polisi, mahkemeleri, eğitim, sağlık, enerji, Telekom, ticaret, maliye alanlarında kontrolü içeren bir özyönetim modeli öngörmektedir. Kosova tarafı bu kararı, Sırbistanın hala bölünmeden vazgeçmediğinin işareti olarak algılamıştır. Sırbistanın Kosovanın bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne ilişkin bu yaklaşımı Balkanlarda diğer benzer veya etkilenebilecek durumlara çağrışım yapılmasını geciktirmemiş , bir cadı kazanını gözler önüne sermiştir. Öncelikle Bosna Hersek ve buradaki Sırpların durumu için de bir emsal mi yaratılıyor sorusu gündeme gelmiştir. Bunun yanısıra, Sırbistandaki Arnavutların, Boşnakların (Sancak), Macarların (Voyvodina), Karadağdaki Arnavutların ve Boşnakların, Bulgaristandaki Türklerin, Yunanistandaki Türklerin, Makedonların ve arnavutların üzerindeki olası etkisi de tartışmaya açık konular haline gelmiştir. Balkan mozaigi ve azınlık haklarının bir hak talebi emsali oluşturarak sonu gelmeyecek bir tırmanmaya ve sarmala dönüşme vakiasının AB yöneticilerini azınlık hakları kavramından

vazgeçerek, nüfusun tamamı için tek düze evrensel hak tanınması kavramına ve seçeneğine yöneltmekte olduğu Avrupa basınında yer almaktadır. Azınlık haklarının bugüne değin tartışmasız savunuculuğunu ve uygulaticılığını yapan Avrupa ülkelerinin, konu kendi bölgelerinde istikrarsızlığa neden olunca, geri adım atıp atamayacaklarını izlemek ilginç olacaktır.

Yazar Hakkında :


Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "BALKANLAR VE AVRUPA BİRLİĞİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2013 / 8. Ocak 14. Erişim Mayıs 30, 2026.
<https://avim.org.tr/tr/Yorum/BALKANLAR-VE-AVRUPA-BIRLIGI>



Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır